Rok 2021 v skratke str. 4 – 5

Samospráva v roku 2021 realizovala mnohé bežné i mimoriadne aktivity, ktoré sa dotkli viacerých oblastí života občana v Žiline. A my vám ich v tomto čísle bližšie priblížime.

Žilinčania sa môžu tešiť na nové zastávky str. 7

Mesto Žilina v rámci 2. etapy rekonštrukcie zastávok mestskej hromadnej dopravy zrenovovalo 5 zastávok a vznikla aj jedna nová. Práce na nových zastávkach budú dokončené do konca kalendárneho roka.

Mesto pripravuje manuál pre budovanie komunitných záhrad a ich registráciu str. 12

Komunitné záhrady sú dobre známe tým, že poskytujú susedom priestor na pestovanie čerstvých, zdravých potravín v blízkosti domova. Ale okrem zlepšenia prístupu k potravinám poskytujú komunitné záhrady priestor pre silné sociálne zmeny na úrovni susedstva.

RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA

Číslo 12 | Ročník 3 | DECEMBER 2021 Mesačník | ZADARMO do každej schránky | www.zilina.sk Mesto Žilina | EV 5837/19 ISSN 1339-8830

Viete, čo všetko robila samospráva v roku 2021 pre svojich občanov?

Rok 2021 sa blíži ku koncu a rovnako tak postupne dokončujeme i jednotlivé projekty a úlohy, ktoré sme si ako mesto pre tento rok stanovili. Do decembrového čísla sme pre vás pripravili prehľad a zhrnutie vybraných činností a aktivít, ktoré sa nám podarilo zrealizovať.

AKTUÁLNA TÉMA

Základná škola s materskou školou Gaštanová má zrekonštruované športoviská

Takmer 290-tisíc eur si vyžiadala revitalizácia športového areálu Základnej školy s materskou školou (ZŠ s MŠ) Gaštanová na žilinskom sídlisku Solinky. Polovicu sumy – 144 942 eur – získalo mesto z Fondu na podporu športu, zvyšnú časť financovalo zo svojho rozpočtu. V pondelok 22. novembra zrekonštruované ihriská symbolicky otvorili primátor mesta Žilina Peter Fiabáne a riaditeľka ZŠ s MŠ Alena Tisoňová

Autor: VM

Športovisko na ZŠ s MŠ Gaštanová pred rekonštrukciou

Športovisko na ZŠ s MŠ Gaštanová po rekonštrukcii

Vďaka rekonštrukcii vnútorného areálu školy vznikol na sídlisku Solinky nový športový areál, ktorý bude otvorený celoročne nekomerčne aj pre širokú verejnosť. Podarilo sa zrenovovať atletickú dráhu, skok do diaľky, volejbalové a viacúčelové ihrisko, dobudovali sa nové povrchy, spevnili sa plochy a pribudli ochranné siete okolo ihrísk. Stavebné práce sa začali v auguste tohto roku a dokončené boli v októbri. Športovisko bude slúžiť na povinné hodiny telesnej a športovej výchovy, športové krúžky aj pre športové kluby. Samospráve sa podarilo v krátkej dobe otvoriť ďalšie športovisko, ktoré bude slúžiť deťom i verejnosti. Po rokoch sa rekonštruujú zanedbané ihriská a takýmto spôsobom mesto ponúka našim deťom zaujímavé aktivity, ktoré pomôžu k ich rozvoju.

Žilina má nové denné centrá

Rodičom s deťmi, seniorom a ľuďom so zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom sa venujú nové denné centrá na žilinskom sídlisku Solinky. Vznikli v prízemných nebytových priestoroch mestskej bytovky na Borovej ulici. Rekonštrukciu za viac ako 42-tisíc eur samospráva realizovala v období rokov 2020-2021.

Autor: VM

Novootvorené centrá majú dve samostatné časti – centrum pre seniorov a centrum pre rodičov s deťmi. Každú časť vedie osobitne zamestnanec, ktorý sa bude venovať nielen rodičom s deťmi a seniorom, ale aj vzájomnému prepájaniu generácií a tiež ich interakcii. Centrá sú jedinečné aj tým, že okrem poskytovania miesta pre stretávanie seniorov, organizácií, konania prednášok, diskusií, tvorivých dielní, workshopov, cvičení, kultúrnych podujatí či výletov budú poskytovať zázemie aj pre rodičov s deťmi, ktorí trávia čas najmä na rodičovskej dovolenke a chcú sa vzájomne stretávať. Vznik denných centier na sídlisku Solinky podporila Nadácia Kia Slovakia. Od augusta 2021 funguje aj ďalšie novozriadené komunitné centrum na sídlisku Hájik, ktorého vznik podporila taktiež Nadácia Kia Slovakia. V uvedených troch centrách grantom v hodnote 22-tisíc eur zafinancovala nákup interiérového vybavenia, výpočtovej techniky a ďalších pomôcok. V súčasnosti prevádzkuje žilinská samospráva päť denných centier, v centre mesta na Ulici A. Kmeťa, na sídlisku Vlčince na Námestí J. Borodáča, ale aj v Bytčici, Strážove a Trnovom. Obe centrá začali oficiálne svoju činnosť v pondelok 15. novembra v prízemí bytového domu na Borovej ulici č. 43 a 45. **Denné centrum pre rodiny s deťmi má otváracie hodiny od pondelka do piatka od 9.00 do 16.00 hod. Denné centrum pre seniorov bude pracovať v otváracích hodinách od 10.00 do 17.00 hod. v pracovných dňoch od pondelka do piatka.**

Milí Žilinčania,

zavítal k nám advent a s ním i blížiace sa vianočné obdobie. Posledné mesiace mnoho aktivít kultúrneho a spoločenského života ovplyvnila pandémia koronavírusu. Minulý rok sa vianočné trhy z tohto dôvodu nekonali.

Ani tento rok Žilina nebude organizovať vianočné trhy v podobe, na akú sú obyvatelia i návštevníci mesta zvyknutí. Tradičné podujatie, ktoré sprevádzal aj bohatý kultúrny program, nie je možné usporiadať vzhľadom na pandemické podmienky pre hromadné podujatia. Pre občanov sme pripravili v spolupráci s umelcami a kultúrnymi inštitúciami online projekt Hudobný advent. Nebude chýbať ani tradičný Vianočný beh, ktorý bude prebiehať individuálne v termíne od 6. do 13. decembra.

V meste začala i zimná údržba. Okrem 255 kilometrov cestných komunikácií bude mesto Žilina počas zimy udržiavať aj približne 160 kilometrov chodníkov. Práce spojené so zimnou údržbou by mali stáť približne 720 000 eur.

December je posledný kalendárny mesiac tohto roka, kedy mnoho aktivít v meste zhodnocujeme, no zároveň sa pripravujeme na ďalší kalendárny rok.

Želám všetkým, aby si vianočné sviatky vychutnali v kruhu rodiny. Šťastné a veselé Vianoce a úspešný nový rok praje váš primátor.

Peter Fiabáne
primátor

Advent v Žiline nám spríjemnia online hudobné koncerty a svetelná výzdoba

V Žiline sa tento rok z dôvodu aktuálnej epidemickej situácie neuskutoční ambulantný predaj. Nahradiť mal tradičné vianočné trhy. Stánky s ambulantným predajom vianočných nápojov, remeselných a potravinových výrobkov mali ponúkať svoj sortiment na Mariánskom námestí a na Námestí Andreja Hlinku od 1. decembra do 22. decembra.

Fotografia vyhotovená v rámci foto súťaže v januári 2021. Autor: Pavel Klabouch

Napriek tomu, že sme sa usilovali zachovať aspoň nejaký formát, ktorý by viac sprítomňoval a umocňoval vianočnú atmosféru v Žiline, napokon budeme musieť zrušiť aj ambulantný predaj. Rozhodli sme sa tak pod tlakom okolností, ktorým čelíme, a na základe usmernení vlády k aktuálnej epidemickej situácii.

Situácia je naozaj vážna, covidové oddelenia našich nemocníc sú naplnené a prekročili limity. Ide o životy a zdravie našich obyvateľov, preto rozhodnutie vlády SR plne rešpektujeme. Po veľkom zvážení sme preto vyhodnotili, že v dnešnej atmosfére bude lepšie, keď sa nebude konať ani ambulantný predaj, ktorý je považovaný v zmysle vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR za hromadné podujatie. Veríme, že na budúci rok bude situácia iná vianočné trhy prebehnú v plnom formáte tak, ako sme si ich pamätali z obdobia pred vypuknutím pandémie koronavírusu. V uliciach Žiliny nebude ani tento rok chýbať tradičná vianočná výzdoba. Okrem svetelných reťazí, hviezd či prevesov s vianočnými motívmi budú námestia obohatené aj o 3D svetelné dekorácie vianočných anjelov, sobej rodinky a vianočnej gule. Zabezpečené je aj osvetlenie stromčeka v Bôrickom parku, Mariánske námestie bude zdobiť drevený betlehem. Neodmysliteľný symbol Vianoc, ústredný mestský vianočný stromček, je tradične umiestnený na Mariánskom námestí. Mestu 13-metrovú jedľu srienistú darovali manželia Marián a Monika Suchomelovci z Horného Hričova.

Žilinská samospráva bude tento rok pokračovať v úspešnom online projekte Hudobný advent, ktorý pripravilo v spolupráci s umelcami a kultúrnymi inštitúciami. Športovci sa môžu tento rok tešiť aj na obľúbený Vianočný beh organizovaný individuálnou formou, rovnako ako v minulom roku.

KLIENTSKÉ CENTRUM MESTSKÉHO ÚRADU JE DO ODVOLANIA OTVORENÉ OD 8.00 DO 14.00 HOD.

AKTUÁLNE OPATRENIA PRE FUNGOVANIE Mestského úradu v Žiline

1. Kontrola dodržiavania opatrení pri vstupe do budovy – nosenie respirátorov, dezinfekcia rúk, možnosť odmerania si teploty pri vstupe.
2. Regulovanie počtu klientov v klientskom centre aj na jednotlivých pracoviskách, a to na 1 osobu na 25 m² a dodržiavanie potrebných odstupov.
3. Dezinfekčná prestávka od 11.30 do 12.00 hod. a zvýšená miera dezinfekcie v klientskom centre.

MIMORIADNY PRÁZDNINOVÝ REŽIM MHD

Dopravný podnik mesta Žiliny s.r.o. oznamuje cestujúcim, **že od 26.11.2021 až do odvolania bude počas pracovných dní platiť režim PRÁZDNINY a to vrátane tzv. posilových školských spojov**. Na cestovných poriadkoch na zastávkach sú odchody spojov pre tento režim zobrazené v strednom stĺpci.

Prevádzka MHD počas víkendových dní zostáva nezmenená.

Toto opatrenie bolo prijaté z dôvodu mimoriadnej situácie v celej SR v súvislosti s rizikom a eliminácioU šírenia koronavírusu a z dôvodu zníženého dopytu v MHD.

KRÁTKE SPRÁVY

Dátumy, ktoré by si Žilinčania mali pamätať

December 1941

Pred osemdesiatimi rokmi sa v decembri 1941 podľa projektov moravsko-nemeckého architekta Ota Reichnera začala stavať ako cirkevná škola s telocvičňou, kultúrnymi priestormi a honosnou radnou sieňou budova Reprezentačného domu Žiliny. Stavbu nesúcu znaky talianskeho neoklasicizmu dokončili v roku 1944. Patrí medzi najlepšie architektonické diela svojho druhu na Slovensku a dnes ju poznáme ako budovu Mestského divadla Žilina.

ZIMNÁ ÚDRŽBA

dispečersko-spravodajská služba

041/5091523

NÁRODNÁ LINKA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

0800 212 212
LINKAPREZENY@IVPR.GOV.SK

Rok 2021 v skratke

Samospráva v roku 2021 realizovala mnohé bežné i mimoriadne aktivity, ktoré sa dotkli viacerých oblastí života občana v Žiline. A my vám ich v nasledujúcich riadkoch bližšie priblížime.

Autor: EL

Do roku 2021 vstúpila Žilina s novou webovou doménou **www.zilina.sk**, ktorá priniesla moderné prvky a prehľadnosť informácií stránky. Občania tu môžu vyhľadávať informácie podľa viacerých kritérií, napr. podľa organizačnej štruktúry, podľa životných situácií a pod. Novinky v oblasti digitalizácie priniesol i projekt elektronických úradných tabúľ pred budovou Mestského úradu v Žiline. Tieto dotykové tabule postupne nahradia pôvodné úradné tabule.

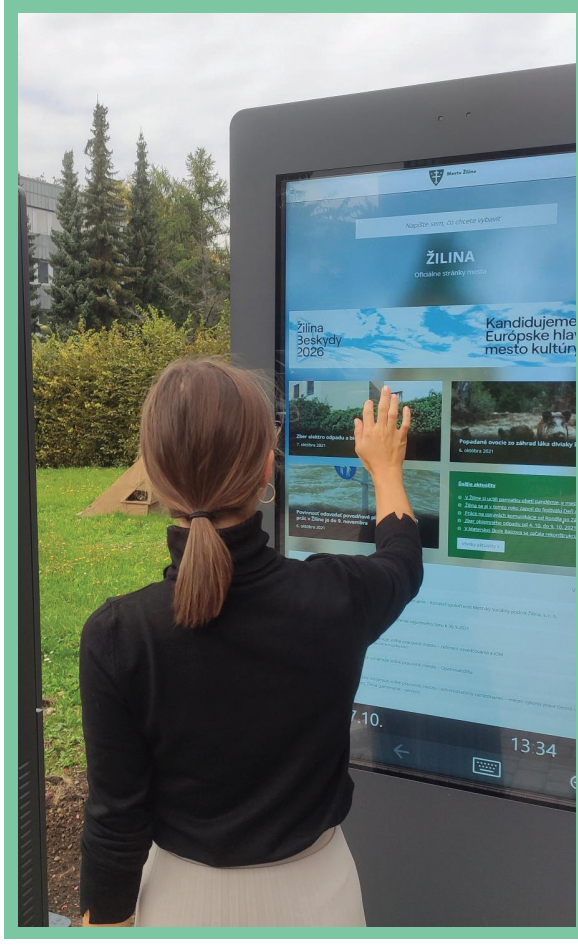

Občania Žiliny sa neustále zapájajú do procesu činnosti samosprávy nahlasovaním podnetov na portáli Odkaz pre starostu. K 25. novembru 2021 evidovalo mesto 1 334 nahlásených podnetov, v porovnaní s rokom 2020 bolo nahlásených 1 736 podnetov. Od zapojenia Žiliny do tohto portálu sa vyriešilo v roku 2019 spolu 1 088 podnetov, v roku 2020 to bolo 725 podnetov. K 25. novembru 2021 bolo vyriešených 435 podnetov.

Pri nahlasovaní podnetov prostredníctvom tohto portálu majú občania možnosť vybrať kategóriu (napr. cesty a chodníky, zeleň a životné prostredie, mestský mobiliár, dopravné značenie a iné) a taktiež vložiť fotografiu, či zadať konkrétnu lokalitu. K riešeniu nahlásených podnetov často krát bráni nemožnosť mesta zasahovať do súkromného majetku, nepresná lokalizácia nahláseného podnetu či nejednoznačné vlastníctvo pozemkov. Vo vybraných prípadoch rieši podnet okrem mesta i iný právny subjekt. Taktiež mesto nemá na väčšie investičné aktivity vyčlenené finančné prostriedky.

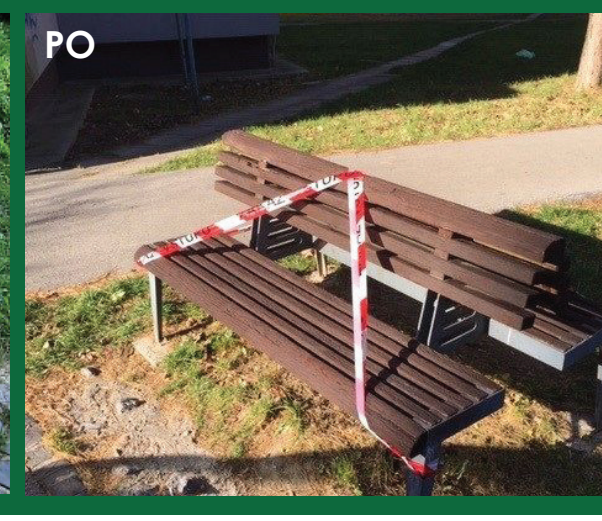

V rámci grantového systému mesta Žilina sa podporili desiatky projektov za celkovú sumu 230 000 eur. Pre oblasť kultúry sa podporilo 51 projektov v rámci vyčlenených 120 000 eur. Športovými dotáciami sa podporilo v sume 50 000 eur spolu 32 projektov. Na oblasť vzdelávania sa vyčlenilo 20 000 eur a podporilo 13 projektov. Spolu 11 projektov v oblasti životného prostredia sa podporilo sumou spolu 20 000 eur a rovnaký obnos financií bol vyčlenený i na sociálnu a zdravotnú oblasť s podporou 9 projektov.

Zdieľané bicykle BikeKIA pokračovali v našom meste i v tomto roku. Bicykle boli občanom a návštevníkom mesta k dispozícii od apríla do novembra, pričom počet registrovaných užívateľov presiahol číslo 33 000. BikeKIA v roku 2021 eviduje viac ako 117 000 jázd, ktoré užívatelia počas tohtoročnej sezóny na území Žiliny odjazdili. Popri obľúbených zdieľaných bicykloch majú Žilinčania a návštevníci možnosť využívať na svoju prepravu po uliciach aj známe elektrické kolobežky Bolt.

Žilina sa naďalej podieľa na rozvoji medzinárodnej spolupráce s 12 partnerskými mestami. V tomto roku navštívilo vedenie mesta Žilina a viacerí mestskí zamestnanci partnerské mestá Krasnojarsk (Rusko), Třinec (ČR), Praha 15 (ČR), Dnipro (Ukrajina), Frýdek-Místek a ďalšie. V januári 2021 sa samospráva rozhodla kandidovať na titul EHMK 2026 spolu so žilinskými partnerskými mestami Bielsko-Biała (Poľsko) a Frýdek-Místek (ČR) pod názvom ŽILINA BESKYDY 2026. Viac ako formou sebaprezentácie sa Žilina rozhodla pristupovať ku kandidatúre formou cezhraničnej kultúrnej spolupráce, ktorou sa mesto symbolicky otvára a redefinuje svoj európsky a regionálny profil a zároveň posilňuje spoločnú značku Beskydy.

Delegácia z partnerského mesta Frýdek-Místek, vedenie mesta Žilina a členovia tímu EHMK 2026

Na žilinskej radnici sa pravidelne s primátorom mesta stretávajú Žilinčania – jubilanti, ktorí oslávili okrúhle životné jubileum (70, 75, 80, 85, 90 a viac rokov). Rovnako ako jubilantov, tak i najmenších občanov nášho mesta víta na pôde radnice primátor. Počas roka 2021 sa v súvislosti s pandémiou konali tieto podujatia v obmedzenom režime. Uskutočnila sa 1 slávnosť jubilantov, na ktorej sa zúčastnilo 19 jubilantov a 8 slávností uvítania detí do života, na ktorých sa zúčastnilo 103 detí. Na týchto slávnostiach sa môžete v budúcnosti zúčastniť aj vy, ak má vaše dieťatko trvalý pobyt v meste Žilina alebo oslavujete okrúhle životné jubileum uvedené vyššie (viac informácií nájdete na www.zilina.sk/agendy/uvitanie-deti-do-zivota/).

Tento rok Žilina oslavovala 700. výročie návštevy uhorského kráľa Karola I. Róberta v našom meste. Samospráva si pripomenula návštevy anjouovských kráľov nielen pre potešenie nadšencov histórie, ale aj pre úžitok celého mesta. Pri tejto príležitosti sa verejnosti distribuovali pamätné záložky, 1 000 kusov grošov či 1 500 poštových obálok s prítlačou. Vydaných bolo tiež 50 kusov mosadzných medailí a do obehu sa dostal i špeciálny korešpondenčný lístok pripomínajúci 700 rokov mestských výsad pre Žilinu. Udalosti okolo udelenia mestských výsad pre Žilinu si pripomenul i Stredoveký deň, ktorý je už vyše desať rokov súčasťou Žilinského kultúrneho leta.

Žilinská samospráva pokračovala v tomto roku v čistení verejného priestoru od reklamného smogu. Mestu sa v novembri tohto roka podarilo odstrániť bilbordy na sídlisku Solinky a pod sídliskom Hájik. Samospráva tak naďalej pokračuje v snahe vyčistiť verejný priestor od nežiadúceho reklamného smogu. Napriek snahe riešiť problematiku komplexne a férovo končia niektoré zmluvné vzťahy na súdoch. V súčasnosti mesto vedie súdne spory týkajúce sa reklamných stavieb., so spoločnosťou euroAWK spol. s r. o., aj s obchodnou spoločnosťou NUBIUM, s. r. o. V júni 2020 mesto predstavilo Manuál reklamy Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina, ktorý stanovuje základné regulatívy, princípy tvorby nových reklamných zariadení a reklamných stavieb, ako aj úpravu súčasných nevyhovujúcich reklám. Má pomôcť vlastníkom, správcom či nájomcom objektov a priestorov v Mestskej pamiatkovej rezervácii Žilina pri realizácii budúcej reklamy. Ponúka aj inšpirácie, poukazuje na vhodné i nevhodné príklady z praxe a zároveň približuje celý proces povoľovania zo strany dotknutých inštitúcií. Dlhodobým zámerom je tiež odstrániť predajné stánky na Námestí Andreja Hlinku, ktoré nemajú

s mestom uzatvorené platné nájomné zmluvy na prenájom pozemku pod stánkom.

Od 17. novembra 2021 zdobí Námestie Andreja Hlinku fotopoint, ktorý odkazuje na drotársku tradíciu Žiliny. Vo farbách trikolóry sa umiestnil pri príležitosti 32. výročia nežnej revolúcie. Autormi fotopointu sú Dušan Šimun a Juraj Špalek.

V priebehu roka 2021 samospráva vydala 12 tlačených vydaní Radničných novín mesta Žilina v počte celkovo 431 000 výtlačkov. Tie boli každý mesiac distribuované do vyše 35 000 schránok na území Žiliny. Mesto taktiež komunikuje na sociálnej sieti Facebook s počtom sledovateľov viac ako 20 000 (pod názvom **Mesto Žilina**) a tiež na Instagrame (pod názvom **mestozilina**) s vyše 3 200 sledovateľmi. Aktuálne dianie môžete sledovať i na mobilnej aplikácii mesta Žilina či vývesných plochách na spomínaných zastávkach mestskej hromadnej dopravy.

V meste pribudlo viacero workoutových ihrísk

Mesto Žilina pokračuje v rozširovaní športovísk pre potreby občanov mesta. Celkovo pribudli tri workoutové ihriská, a to v Zádubní, Trnovom a Budatíne. Náklady na ich realizáciu nepresiahli 35 000 eur. Použité prvky sú zamerané na posilňovanie za pomoci váhy ľudského tela.

Autor: KZ

V súčasnosti sú ihriská už otvorené a občania ich môžu naplno využívať. V budúcnosti mesto chystá osadiť dva fitprvky v areáli Základnej školy Limbová. Nové športovisko pre deti, ale aj dospelých pribudne v Žilinskej Lehote, aktuálne prebieha proces realizácie projektovej dokumentácie a inžinierskej činnosti.

Workoutové ihrisko v Zádubní sa taktiež nachádza pri miestnom futbalovom ihrisku a jeho náklady boli vo výške 9 984,48 eura.

Workoutové ihrisko pri Základnej škole v Budatíne stálo 9 997,20 eura.

V Trnovom stálo nové workoutové ihrisko 14 983,66 eura a nachádza sa pri futbalovom ihrisku.

Kaplnka morová sv. Magdalény prejde rekonštrukciou

Rekonštrukciou strechy odštartovala postupná oprava kaplnky, ktorá sa nachádza na starom cintoríne v Žiline. Objekt nebol dlhé roky využívaný a chátral.

Autor: KZ

V počiatočnej fáze sa rekonštrukčné práce dotknú strechy. Spevní sa existujúci krov a plechová krytina bude nahradená za pálenú škridlu tradičného typu bobrovka. Na vežičke bude zhotovená nová makovica s hrotnicou, v ktorej bude vložená kópia pôvodného kríža. Rekonštrukcia kaplnky je komunikovaná s Krajským pamiatkovým úradom v Žiline kvôli tomu, aby nedošlo k poškodeniu historických prvkov stavby. Celkové náklady rekonštrukcie strechy budú vo výške 26 898,28 eura. Termín ukončenia prác je 26. decembra 2021. Zo stavby boli nateraz odstránené dva zvony, ktoré budú uschované do konca rekonštrukčných prác na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline. Počas výskumu sa zistilo, že kaplnka bola postavená približne v roku 1710 na pamiatku morovej epidémie, ktorá zasiahla Žilinu v 18. storočí.

Počas rokov prešla viacerými etapami a rekonštrukciami. Posledná bola po roku 1989, kde došlo k výmene strešnej krytiny a realizoval sa nový strop v interiéri.

Budova mestskej polície má novú fasádu

Budova mestskej polície na Holého ulici v Žiline prešla rekonštrukciou. Kvôli zatekaniu budovy bola poškodená omietka. Vďaka oprave nabrala budova mestskej polície nový vizuálny a energetický rozmer.

Autor: KZ

Rekonštrukcia fasády budovy mestskej polície na Hollého ulici bola vyvrcholením dlhoročných prác zameraných na zníženie energetickej náročnosti objektu. Okrem hlavnej budovy prešli rekonštrukciou aj garáže nachádzajúce sa v areáli.

Budova mala značne poškodenú omietku vplyvom zatekania dažďovej vody, miestami bola napadnutá machom a plesňami. Zatekanie bolo čiastočne odstránené už v roku 2020, kedy bola opravená strecha na budove. Farebnosť a výsledné prevedenie fasády určil Útvar hlavného architekta v Žiline.

Celkové náklady rekonštrukcie boli vo výške 30 546 eur a obsahovali demontáž a montáž zvodových rúr, očistenie vonkajšej omietky, opravu omietok, ochranu – čistenie a sanáciu betónových konštrukcií, čistenie fasády, prípravu podkladu penetráciou, náter fasádny tekutý silikónový podkladný a náter fasádny tekutý silikónový dvojnásobný.

Práce realizovala spoločnosť E.S. Investment s.r.o. z Topolčian ako víťaz verejného obstarávania a boli dokončené podľa časového harmonogramu v polovičke novembra. Budova mestskej polície tak nabrala nový vizuálny a energetický rozmer.

Žilinčania sa môžu tešiť na nové zastávky

Mesto Žilina v rámci 2. etapy rekonštrukcie zastávok mestskej hromadnej dopravy zrenovovalo 5 zastávok a vznikla aj jedna nová. Práce na nových zastávkach budú dokončené do konca kalendárneho roka.

Autor: KZ

Nová zastávka na Komenského ulici

V rámci 2. etapy rekonštrukcie zastávok mestskej hromadnej dopravy na území mesta Žilina sa zrenovovalo celkovo 5 zastávok a vznikla jedna nová. Vďaka tomu získali nový vzhľad, moderné prvky a plnohodnotnú bezbariérovosť. Modernizáciou prešli zastávky na Komenského ulici, Pod hájom na oboch stranách a zastávka Mateja Bela taktiež na oboch stranách. Úplne nová zastávka vznikla na Hôreckej ulici. Celkové náklady 2. etapy rekonštrukcie zastávok MHD sú vo výške 358 000 eur. Rekonštrukčné práce sú zamerané na nový záliv s bezbariérovým nastupovaním, úpravu okolia a chodníkov, prístrešky s lavičkou a osvetlenou vitrínou s cestovným poriadkom a smetné nádoby. Aktuálne sú v prevádzke takmer všetky zastávky. Práce budú úplne dokončené do konca kalendárneho roka.

Nová zastávka na Ulici Mateja Bela

Pokračujeme v rekonštrukciách materských škôl

MŠ BAJZOVA

Znížiť energetickú náročnosť budovy a interiérovými úpravami zlepšiť podmienky pre škôlkarov a personál je cieľom stavebných prác, ktoré sa začali v Materskej škole Bajzova v Žiline. Rekonštrukciu za viac ako 540-tisíc eur samospráva zaplatí z vlastných zdrojov (242 884 eur) a z Integrovaného regionálneho operačného programu (297 334 eur). Po realizácii prác a nadstavbe by sa mala kapacita školy zvýšiť o ďalších 22 miest. Počas rekonštrukčných prác sa odstráni opotrebované a zastarané zariadenie budovy, čím sa zvýši jej vybavenosť i funkčné a úžitkové vlastnosti. Predmetom rekonštrukcie je kompletné zateplenie obvodového plášťa a strechy, rekonštrukcia sociálnych zariadení, čiastočná rekonštrukcia elektrických rozvodov a regulácia vykurovania. Naplánovaná je aj nadstavba na jednopodlažnej časti budovy, vďaka čomu škola rozšíri svoju kapacitu o jednu triedu. Súčasťou je aj modernizácia vybavenia školskej kuchyne. Nezabudlo sa ani na revitalizáciu areálu, kde sa obnoví zastarané a nefunkčné detské ihrisko. Stavenisko bolo odovzdané zhotoviteľovi v septembri. Práce by mali byť ukončené počas letných prázdnin tak, aby materská škola otvorila nový školský rok v riadnom termíne. Škôlkari z Bajzovej sú dočasne umiestnení v elokovanom pracovisku na Základnej škole Vendelína Javorku na Hlinách a v ZŠ Limbová.

MŠ ZÁVODIE

Predmetom nadstavby a stavebných úprav sú búracie práce na prízemí, vybudovanie nového poschodia nad celým pôdorysom prízemia a doplnenie detského ihriska. Súčasťou úpravy je aj kompletná rekonštrukcia vnútorných rozvodov elektroinštalácie, nové kúrenie – novovybudované zariadenie kotolne, rozvody na poschodí či nové rozvody zdravotechniky. Na novom podlaží sa vytvoria dve triedy, umyvárka a WC, ďalej samostatné WC pre učiteľov a miestnosť pre upratovačku. V tejto časti bude aj izolačná miestnosť. Na tomto podlaží je riešená aj samostatná jedáleň aj šatňa, ktoré poslúžia pre deti oboch tried tohto podlažia. Samostatný výdaj jedál bude spojený s výdajom na prízemí malým nákladným výťahom. V časti haly budú vytvorené priestory pre sklad a kabinet pre učiteľky. Rekonštrukcia by mala byť ukončená v júni 2022.

Mesto Žilina aktuálne spravuje 20 materských, osem základných škôl a šesť základných škôl s materskými školami. Ako súčasť plnenia povinnej školskej dochádzky pre päťročné deti je od 1. septembra povinné predprimárne vzdelávanie v materských školách. Do predškolských tried v Žiline tento rok nastúpilo 842 škôlkarov. Počas posledných dvoch rokov sa vďaka rekonštrukciám a obnovám zvýšili kapacity žilinských mestských materských škôl o vyše 120 miest.

Aktívne proti povodniam

Dôsledky klimatických zmien sa z roka na rok viac prejavujú už aj v našich zemepisných šírkach. Nadmerné stúpanie vodnej hladiny v riekach a potokoch či dokonca vylievanie vodného toku z brehov sme viackrát zažili aj u nás, napríklad v Bytčici, vo Vraní či na Bôriku. Keďže človek nevie ovplyvniť rozsah ani dĺžku trvania povodní, mesto sa aktívne usiluje znižovať riziká na najnižšiu možnú mieru. Ničivým kalamitám sa snažíme predchádzať budovaním protipovodňových opatrení v kritických miestach, a to vo viacerých častiach Žiliny.

Autor: MB

Rekonštrukcia odvodnenia v Považskom Chlmci

Priepusty Vranie – Stehličia ulica

Účelom navrhovaných stavebných prác je prebudovanie dvoch existujúcich priepustov, ktoré nevyhovujú na prevádzanie prietoku Vranieho potoka počas prívalových dažďov. Existujúce priepusty sa úplne vybúrajú a budú nahradené novými priepustami, ktoré sú navrhnuté na základe podkladov od správcu toku.

Rekonštrukcia odvodnenia v Považskom Chlmci – Na Hôrke

Zámer rieši rekonštrukciu existujúceho odvodnenia asfaltovej komunikácie s plochou cca 1 121 m^2. Komunikácia je odvodňovaná po oboch stranách. Predmetom stavby je rekonštrukcia odvodnenia na ľavej strane (smerom hore). Odvodnenie na opačnej strane komunikácie je v dobrom stave a nevyžaduje si rekonštrukciu. Voda je v súčasnosti na ľavej strane odvádzaná v zemnej priekope a vteká do ryhy, resp. priekopy, ktorá slúži ako prepad z rezervoára vody nad mestskou časťou Považský Chlmec. Povrchové odvodnenie na ľavej strane sa plánuje upraviť žľabovými tvarovkami a v mieste vyústenia povrchových vôd do priekopy sa osadí záchytno-výustný objekt. Technickým riešením sa nenavyšujú kapacity odvodnenia.

Rekonštrukcia odvodnenia Vranie – Holubia ulica

Zámer rieši úpravu existujúceho odvodnenia v Holubej ulici, ktoré v súčasnosti spočíva v povrchovom odvodnení plytkými žľabovkami. Existujúce žľaby budú nahradené novými žľabmi, ktoré budú odvádzať povrchové vody z miestnej komunikácie. Vody z lesných pozemkov budú odvádzané cez sústavu líniových žľabov. Vody z pozemkov a zo spevnenej plochy a susedných pozemkov budú zvedené do výustného objektu a následne do existujúceho odvodňovacieho kanála. Existujúci kanál sa vyčistí od nánosov a obloží sa lomovým kameňom až po existujúci priepust vedený pod miestnou komunikáciou. Odvodnenie spevnenej cesty a kanál rieši odvodnenie trávnatej a lesnej plochy s predpokladanou výmerou 31 500 m^2 + 15 500 m^2 z vedľajšej ryhy, ktorá v súčasnosti iba vyteká na komunikáciu a následne vteká do odvodňovacej ryhy pod Holubou ulicou a ďalších 4 500 m^2 okolo odvodňovacej ryhy pod Holubou ulicou. Technickým riešením sa taktiež nenavyšujú kapacity odvodnenia.

Odbúravame bariéry

Bezbariérová komisia mesta Žilina funguje od jesene 2020. Má 12 členov a tvoria ju zástupcovia organizácií, ktoré združujú ľudí s rôznymi druhmi postihnutia, i zodpovední zástupcovia jednotlivých odborov Mestského úradu v Žiline. Jej cieľom je deklarovať potreby ľudí s postihnutím a aktívne ich zapájať do spoločenského života.

Autor: Radoslav Vozárik, predseda bezbariérovej komisie

V komisii majú svoje zastúpenie: Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR – Agentúra osobnej asistencie Žilina, Asociácia Nepočujúcich Slovenska ANEPS – Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – Krajské stredisko Žilina, Slovenský zväz telesne postihnutých – Krajské stredisko SZTP, Agentúra podporných služieb, n.o., OZ Farebný štvorlístok – združenie rodičov výnimočných detí s postihnutím.

Počas roka 2021 bezbariérová komisia rokovala o viacerých projektoch, ktoré postupne zavádza do praxe. Zároveň si členovia komisie stanovili ďalšie ciele a priority do nasledujúceho obdobia a odsúhlasili vytvorenie Pocitovej mapy bariér v roku 2022.

Inkluzívne detské ihrisko na sídlisku Vlčince

V rámci aktivít bezbariérovej komisie sa začalo s prípravou projektu inkluzívneho detského ihriska na sídlisku Vlčince. Ihrisko bude nadväzovať na už existujúce detské ihrisko vo vnútrobloku medzi ulicami Záborského a B. S. Timravy. Herné prvky budú bez vekového obmedzenia a bez obmedzenia hmotnosti, aby ihrisko mohli navštevovať všetky vekové kategórie s postihnutím. Zároveň budú jednotlivé prvky pokrývať všetky herné zážitky (zmyslový, sociálny, fyzický). Dôležitou súčasťou ihriska budú aj oddychové zóny s mobiliárom a drobnou architektúrou, terénne a sadové úpravy či spevnené chodníky. Súčasťou bude i detský kolotoč, hojdačky, prekážková dráha, náučné panely či herná zostava ponúkajúca rôzne herné funkcie či ďalšie inovatívne inkluzívne herné prvky rozmiestnené podľa priestorových možností. V rámci tohto roka by mala byť uzavretá súťaž na projektovú dokumentáciu a realizáciu ihriska, pričom samotná realizácia ihriska následne začne počas nasledujúceho roka. Dobrou správou v oblasti budovania bezbariérových ihrísk je i fakt, že mesto Žilina uspelo v dotačnej schéme Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na vybudovanie ďalšieho inkluzívneho ihriska, ktoré pribudne na sídlisku Hliny. Momentálne prebieha prípravná fáza projektu a spracováva sa projektová dokumentácia.

Debarierizácia priechodov pre chodcov

V roku 2021 realizovala žilinská samospráva debarierizáciu na frekventovaných priechodoch pre chodcov pre ľudí s obmedzenou schopnosťou pohybu. Výmenou jestvujúcich obrubníkov a úpravou okolia sa tak osobám na invalidnom vozíku, seniorom či osobám s poruchou pohybového aparátu skvalitnila a zvýšila úroveň bezpečnosti pohybu na viacerých strategicky dôležitých miestach v rámci mesta. Cieľom týchto úprav bolo dosiahnuť čo najnižší rozdiel medzi chodníkom a vozovkou (max. 2 cm v súlade s platnými normami). Do projektu debarierizácie boli v spolupráci s Organizáciou muskulárnych dystrofikov v SR – Agentúrou osobnej asistencie zahrnuté priechody pre chodcov pred MsÚ Žilina, pri zastávkach MHD na ul. Hurbanova, na sídlisku Solinky pri OC MAX, na sídlisku Hájik pri zastávkach MHD Mateja Bela a Slnečné námestie, na sídlisku Vlčince v smere na zastávku Obchodná a na Karpatskej ulici v smere do lesoparku a tiež na Tajovského ulici pri Bôrickom parku. Úpravy sa realizovali v zmysle materiálu Návrh vybraných lokalít pre debarierizáciu priechodov v meste Žilina, ktorý schválilo Mestské zastupiteľstvo v Žiline i Bezbariérová komisia mesta Žilina.

Debarierizácia 2 vybraných základných škôl v meste Žilina, ktoré navštevujú žiaci s telesným postihnutím: ZŠ sv. Gorazda Vlčince a ZŠ Námestie mladosti Hájik

Zlepšovanie a skvalitňovanie podmienok pre ľudí so zdravotným znevýhodnením realizuje mesto Žilina aj v školských zariadeniach. V rámci týchto aktivít sa realizovala debarierizácia priestorov v 2 základných školách. V ZŠ s MŠ na Ulici sv. Gorazda sa v roku 2020 vybudoval bezbariérový vstup do školy pred hlavným vchodom. Úpravami taktiež prešlo sociálne zariadenie na prízemí školy pre imobilných. V tomto roku sa pokračovalo v úprave sociálnych zariadení na poschodí, kde sa vybudovalo nové WC pre imobilných žiakov. Škola taktiež zabezpečila schodolez pre ľahšie presúvanie sa žiakov medzi poschodiami školy. Zároveň sú pre žiakov s telesným postihnutím zabezpečení i asistenti učiteľov.

Ďalšou školou, v ktorej sa bude realizovať projekt debarierizácie, je ZŠ Námestie mladosti na sídlisku Hájik. V tomto roku sa pripravovali podklady k projektu, ktorý sprístupní priestory školy aj pre imobilných žiakov. Do budúcna by malo ísť o vybudovanie novej hygienickej kabíny a projektovanie výťahu. Samospráva spolupracuje na tomto projekte s Výskumným a školiacim centrom bezbariérového navrhovania CEDA na Fakulte architektúry a dizajnu STU v Bratislave.

Pocitová mapa bariér

Bezbariérová komisia zaradila medzi svoje budúcoročné aktivity i vytvorenie Pocitovej mapy bariér. Jej cieľom je poukázať na konkrétne bariéry v Žiline, ktoré sťažujú mobilitu, a teda aj inklúziu ľudí so zdravotným znevýhodnením, ale aj seniorov či rodičov s deťmi (pohyb s kočíkmi). V pocitovej mape budú zakreslené najväčšie fyzické bariéry vo verejnom priestore, ktoré vnímajú ľudia s telesným, zrakovým, sluchovým či mentálnym postihnutím v centre mesta, ale aj v širšom okolí. Každá z organizácií, ktorá je členom bezbariérovej komisie, mala za úlohu takýto zoznam bariér predložiť už počas roka 2020 a 2021. V súčasnosti sa získané materiály spracúvajú a budú slúžiť ako podklady pre tvorbu tejto mapy. Proces zhotovenia bude zahŕňať aj prieskum verejnej mienky širokej verejnosti on-line formou, ako aj formou dotazníkov v uliciach mesta v roku 2022.

Práca vodiča MHD mi priniesla stabilitu i viac času s rodinou

O povolaní vodiča MHD, ako aj o benefitoch či ďalších zaujímavostiach, ktoré prináša práca v Dopravnom podniku mesta Žiliny, sme sa porozprávali s Miroslavom Kmeczom, ktorý jazdí v žilinskej MHD už takmer 9 rokov.

Autor: AB

Miroslav Kmecz

pochádza zo Žiliny. Je ženatý a má dvoch synov. Po absolvovaní strednej školy pracoval ako automechanik. Neskôr sa stal vodičom v nákladnej doprave a ako sám hovorí, istotu a stabilitu našiel až v Dopravnom podniku mesta Žiliny s.r.o., kde pracuje ako vodič už takmer 9 rokov. Za tento čas vystriedal všetky druhy vozidiel MHD, od najstarších autobusov až po nové trolejbusy. Vo voľnom čase si rád zahrá futbal s kolegami z práce alebo využíva aktívny oddych prácami okolo domu.

Ako ste sa dostali k povolaniu vodiča MHD? Bolo to splnenie vášho detského sna?
Nie, nikdy som ani netušil, že sa stanem vodičom MHD. A to napriek tomu, že odmalička som bol v úzkom kontakte s autobusmi, pretože môj otec dlhé roky pracoval ako vodič MHD. Niekoľko rokov som pracoval ako automechanik vo firme, ktorá opravovala autobusy a práve v nej som zároveň využil možnosť získať vodičský preukaz na tento typ vozidiel. Neskôr ma súhra okolností donútila nájsť si inú a lepšie platenú prácu. V tej dobe vodiči v nákladnej doprave celkom slušne zarábali, a tak som začal jazdiť s kamiónom, kde som počas 9 rokov precestoval celú Európu. Vždy ma to však ťahalo domov. Po rozhovore s manželkou padlo rozhodnutie a zamestnal som sa ako vodič MHD, pretože som hľadal stabilné zamestnanie a chcel som tráviť viac času so svojou rodinou. Na kamióny by som sa už nevrátil.

Prečo ste si vybrali prácu práve v DPMŽ? Aké benefity vám ponúka práca v tejto spoločnosti?
Hľadal som stabilnú prácu v blízkosti bydliska, ktorú by som mohol robiť až do dôchodku. Istota práce a stabilná firma boli pre mňa základné podmienky. Dopravný podnik mesta Žiliny bol preto pre mňa voľbou číslo jeden. Osobne ma príjemne prekvapil benefit v podobe týždňa dovolenky navyše, a to zvlášť v porovnaní s mojimi predchádzajúcimi zamestnaniami. Človek si má tak možnosť oddýchnuť.

V čom, ako bývalý vodič nákladného vozidla, pociťujete rozdiel medzi jazdením v MHD a v nákladnej doprave?
Najväčší rozdiel medzi nákladnou dopravou a MHD z pohľadu vodiča vnímam v hustote premávky. V nákladnej doprave vodič šoféruje kamión niekoľko hodín po diaľnici, kde nerieši takmer žiadne dopravné situácie. V mestskej hromadnej doprave je to presný opak. Vodič musí mať neustále oči na stopkách a oveľa viac predvídať. Viac ho to unaví. Ale na druhej strane, je to len o zvyku.

Ako vyzerá typický deň vodiča MHD?
Každý vodič má mierne odlišný deň. Ja pracujem na tzv. delené zmeny. V praxi to znamená, že jazdím v rannej a popoludňajšej špičke od pondelka do piatka. Každý pracovný deň mi zazvoní budík o 3.55 hod. a o 4.15 hod. som už v práci, pretože o 5.00 hod. začínam prvý ranný spoj. Približne od 9.00 do 12.30 hod. mám prestávku, resp. prestoj. Počas prestoja si môžem odbehnúť domov a tráviť čas s manželkou, ktorá pracuje na nočné zmeny. Inak by som sa s ňou cez deň v podstate nestretol. Potom jazdím až do 19.00 hod.

Do DPMŽ ste nastúpili ako vodič autobusu, ale v súčasnosti jazdíte s trolejbusom. Ako k tomu došlo?
Po 2 rokoch jazdenia s autobusom som dostal ponuku bezplatne získať vodičský preukaz na trolejbusy. Priznám sa, že spočiatku som mal obavy a nechcel som prestúpiť na trolejbus. S autobusom som bol jednoducho spokojný. Konečne som mal pridelenú linku a aj svoj autobus. Túto rutinu som nechcel meniť. Nakoniec ma však presvedčil jeden kolega, ktorý povedal, že v dopravnom podniku mám hlbokú brázdu. Narážal na to, že trolejbusy mám v krvi, pretože môj otec jazdil s trolejbusom už od spustenia trolejbusovej dopravy v Žiline. Trolejbusový kurz som si nakoniec spravil a dnes, po 7 rokoch na trolejbusoch to neľutujem. Som veľmi spokojný a trolejbus by som za autobus nevymenil. Stále tvrdím, že všetko je to iba o zvyku a technickej zručnosti vodiča.

> ***„Zamestnal som sa ako vodič MHD, pretože som hľadal stabilné zamestnanie a chcel som tráviť viac času so svojou rodinou."***

Mnohí majú pocit, že autobusy jazdia rýchlejšie ako trolejbusy. Je to pravda?
Nie. Budem sa opakovať, ale je to predovšetkým o zručnosti vodiča a o technike jazdy. Keď vodič vie, kde môže zrýchliť a kde má pribrzdiť, môže jazdiť plynulejšie a rýchlejšie. Mne osobne sa s trolejbusom jazdí oveľa lepšie, pretože jazda je, oproti autobusu, tichšia, plynulejšia a hladšia. Jediné, čo vodiča trolejbusu trochu viac zamestnáva, sú križovatky. Na nich musí vodič dbať na zvýšenú pozornosť, aby správne a včas prehodil výhybku na trakčnom vedení.

Ktoré vozidlá z vozidlového parku patria medzi vaše obľúbené?
Vždy je to to moje, resp. mne pridelené. O svoje vozidlo sa snažím starať vždy čo najlepšie a ono mi to potom vráti svojou spoľahlivosťou. V dopravnom podniku som vystriedal rôzne typy autobusov a trolejbusov. Od najstarších až po tie najnovšie. V súčasnosti jazdím s kĺbovým trolejbusom značky ŠKODA 27Tr-Solaris, s ktorým ma môžu cestujúci stretnúť na linke č. 7.

Aký je rozdiel jazdiť na starom a novom trolejbuse?
V skratke, na novom trolejbuse si vodič jazdu jednoducho užíva. Nový trolejbus lepšie brzdí, lepšie kúri, je tichší a hlavne má menší volant s posilňovačom, tzn. vodič sa už toľko nenarobí a domov príde menej unavený. Ako sa hovorí: „Je to sto a jeden". Keby som mohol, tak jediné, čo by som si zobral zo starého trolejbusu (typ ŠKODA 14Tr a 15Tr – pozn. red.), je kabínka. Mal som v nej väčší kľud a hlavne v súčasnej covidovej dobe by som to dosť ocenil.

Pred niekoľkými rokmi ste sa zúčastnili medzinárodnej súťaže jazdy zručnosti s trolejbusom. Viete nám ju trochu priblížiť?
Áno, išlo o česko-slovenskú súťaž zručnosti vodičov trolejbusov, ktorá sa konala pri príležitosti osláv 110. výročia spustenia trolejbusovej dopravy v Bratislave. Ja som bol vybratý ako jeden z dvoch reprezentantov DPMŽ. V kategórii jednotlivcov som skončil na prvom mieste a v súťaži tímov skončil náš tím taktiež na prvom mieste. Súťaž mala celkom náročné disciplíny, pred ktorými som mal rešpekt. A dokonca aj trému. Cítil som zodpovednosť. Vodiči museli s trolejbusom typu ŠKODA 14Tr napríklad zacúvať do radu stojacich vozidiel, prejsť zúženým profilom širším len o pár centimetrov než trolejbus alebo absolvovať slalom. V každom prípade to bol veľmi príjemný zážitok. Spoznal som sa s novými vodičmi a s kolegom sme so sebou priniesli 2 víťazné poháre.

Aké rady by ste dali záujemcom o toto povolanie?
Pokiaľ niekto hľadá istotu a stabilitu, tak DPMŽ je tá správna voľba. A to zvlášť v dnešnej dobe, keď iné firmy boli nútené prepúšťať svojich zamestnancov. Práca vodiča MHD je naozaj zaujímavá, preto ju odporúčam všetkým, ktorí majú aspoň trochu pozitívny vzťah k autobusom alebo trolejbusom.

Nábor nových vodičov naďalej prebieha. Ak máte záujem stať sa vodičom MHD, bližšie informácie nájdete na: http://www.dpmz.sk/n804/. Neváhajte a staňte sa členom tímu DPMŽ.

Žilina Beskydy 2026
Kandidát na Európske hlavné mesto kultúry 2026
Kandidujeme s našími cezhraničnými partnermi Frýdek-Místek a Bielsko-Biała

OKNO PRÍLEŽITOSTÍ
»TOVÁREŇ NA BUDÚCNOSŤ
∞IDENTITA BEZ HRANÍC
≈TOK PRÍRODY

slogan
program

Viac o kandidatúre sa môžete dozvedieť na výstave Žilina Beskydy 2026 začiatkom decembra 2021 → v Rosenfeldovom paláci → J. M. Hurbana 28 v Žiline

výstava

O titule rozhodne medzinárodná porota už 10. decembra!

Mesto Žilina | Bielsko-Biała | FRÝDEK ≈ MÍSTEK | ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ | MALÁ FATRA REGIÓN
zilina2026.eu
Viac informácií o kandidatúre sa môžete dozvedieť na našom webe

Kandidatúra Žiliny na EHMK 2026 ide do finále

Žilina kandiduje spolu s partnerskými mestami Frýdek-Místek a Bielsko-Biala, partnermi, Žilinským samosprávnym krajom a ďalšími desiatkami samospráv na troch stranách hranice pod hlavičkou Žilina Beskydy 2026 na Európske hlavné mesto kultúry v roku 2026.

Dňa 2. novembra bola odovzdaná anglická verzia 100-stranovej prihlášky – bidbook – na Ministerstve kultúry SR. Táto publikácia je výsledkom niekoľkomesačnej práce tímu Žilina Beskydy 2026 a jej odovzdaním sa približujeme k záveru procesu kandidatúry, ktorý vyvrcholí decembrovou návštevou medzinárodnej poroty v Žiline a prezentáciou bidbooku pred panelom odborníkov.

Prihláška má 6 detailne rozpracovaných častí: Príspevok k dlhodobej stratégii, Kultúrny a umelecký obsah, Európsky rozmer, Dosah, Riadenie, Schopnosť dosiahnuť ciele. Na konci novembra bude odovzdaná na MK SR jej slovenská verzia a neskôr bude zverejnená na webovej stránke zilina2026.eu a prezentovaná na výstave kandidatúry Okno príležitostí v Rosenfeldovom paláci. **Držme palce, aby spomedzi troch slovenských kandidátov vyhrala titul práve Žilina spolu s beskydským regiónom.**

Žilina Beskydy 2026
Európske hlavné mesto kultúry 2026, Kandidátske mesto

www.zilina2026.eu | Zilina2026 | zilina2026

2. novembra bola odovzdaná anglická verzia 100-stranovej prihlášky – bidbook.

Pripravujeme manuál pre budovanie komunitných záhrad a ich registráciu

Komunitné záhrady sú dobre známe tým, že poskytujú susedom priestor na pestovanie čerstvých, zdravých potravín v blízkosti domova. Ale okrem zlepšenia prístupu k potravinám poskytujú komunitné záhrady priestor pre silné sociálne zmeny na úrovni susedstva. Keď sa skupina susedov spojí, aby zorganizovali, vybudovali a spravovali komunitnú záhradu, prinášajú svojej komunite pôsobivú škálu výhod, ako sú budovanie priateľstiev, vzdelávanie, zdravý životný štýl, miesto pre rodiny a tímovú prácu.

Autor: MB

Mesto Žilina sa rozhodlo v budúcom roku podporiť budovanie komunitných záhrad a uľahčiť obyvateľom mesta prípravou strategického plánu.

Navrhované kroky k úspešnej organizácii komunitnej záhrady:

1. Zorganizujte stretnutie zainteresovaných ľudí

Určite si všetky potreby a ciele komunitnej záhrady. Aký typ záhrady by to mal byť – kvetinová, zeleninová alebo organická? Budú záhony priamo v zemi alebo vo vyvýšených záhonoch? Prizvať susedov, priateľov, cirkevnú komunitu, obyvateľov bytovky, záhradnícke kluby, kohokoľvek, kto by mohol mať záujem zapojiť sa do projektu. Môže trvať aj rok, kým sa vytvorí základná komunita užívateľov.

2. Vytvorte plánovaciu komisiu

Táto skupina pozostáva z ľudí, ktorí skutočne chcú vytvoriť komunitnú záhradu a majú čas venovať sa jej organizácii. Vyberte si dobre organizovaných ľudí ako koordinátorov komunitnej záhrady. V prípade potreby vytvorte podvýbory na riešenie konkrétnych problémov, ako je napríklad získanie pozemku, písanie usmernení, hľadanie sponzorov a komunikácia.

3. Nájdite sponzora

Niektoré komunitné záhrady sa živia prostredníctvom členských poplatkov užívateľov, no pre mnohé je nájdenie sponzora nevyhnutné na získanie vstupných investícií, ako je vytvorenie zavlažovania alebo oplotenie. Oslovte poslancov mesta, občianske združenia a kostoly so svojím nápadom a zdôraznite ciele, z ktorých bude mať úžitok celá komunita. Buďte kreatívni: ponúknite napríklad, že mená sponzorov umiestnite na stenu darcov alebo ponúknite darovanie vypestovanej úrody na konkrétnu vec výmenou za finančnú podporu.

4. Vyberte miesto

Spolupracujte s členmi mesta na hľadaní vhodnej lokality. Predstavte im projekt komunitnej záhrady, svoje plány a ciele. V najbližších mesiacoch bude útvar hlavného architekta v spolupráci s odborom správy verejných priestranstiev a životného prostredia vyhľadávať vhodné lokality na zakladanie komunitných záhrad. Pre maximálny prínos by malo byť miesto počas vegetačného obdobia slnečné najmenej osem hodín denne alebo i viac. Dôležitá je taktiež kvalita pôdy, drenáž, ktorej príprava je časovo náročná a nákladná. Myslite aj na ľahký prístup, zdroj vody a parkovanie.

5. Pripravte si plán realizácie komunitnej záhrady

S najväčšou pravdepodobnosťou bude potrebné miesto rekultivovať, upraviť podľa výsledkov pôdnych testov a rozložiť na záhony a chodníky. Vytvorte realizačný plán a zorganizujte pracovný deň alebo dva, aby ste pripravili stanovisko pre komunitnú záhradu. Nezabudnite zvážiť priestor pre kompost, chodníky, prístrešky na náradie, komunikačnú oblasť atď.

6. Zvážte priestor pre deti

Zapojenie detí je nevyhnutné z hľadiska podpory kvalitného rodinného času a podpory rozvoja záujmov a psychohygieny. Deti nemusia nevyhnutne zaujímať rovnaké ciele ako dospelých, preto im poskytnite samostatný priestor, kde môžu skúmať, sadiť, hrať sa a zbierať úrodu.

7. Určite si pravidlá a dajte ich na papier

Ľudia sú ochotnejší dodržiavať pravidlá, ak majú slovo pri ich vývoji. Buďte otvorení novým členom, aby sa cítili v komunitnej záhrade vítaní.

Bude potrebné prediskutovať tieto témy:

- Aké budú poplatky a ako budú peniaze použité?
- Ako budú udržiavané spoločné priestory (chodníky, okolie)?
- Či budú povolené domáce zvieratá?
- Aké postupy a plodiny sú prijateľné?
- Ako sa priraďujú záhony?
- Čo sa stane, keď sa pozemok nebude udržiavať?

8. Spolupracujte na vytvorení komunity

Dobrá komunikácia uľahčí dodržiavanie záhradných zásad. Uistite sa, že koordinátor komunitnej záhrady má kontaktné informácie na všetkých účastníkov. Vytvorte oblasť správ pre aktualizácie a upozornenia, fotografujte a uverejňujte obrázky a pravidelne usporadúvajte slávnosti.

Nezabúdajte však na skutočnosť, že máme v platnosti všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina – Zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie a odcudzovanie verejnej zelene. Preto je potrebné všetky komunitné záhrady, plánované alebo realizované, na mestských pozemkoch zaregistrovať na Útvare hlavného architekta alebo na Odbore správy verejného priestoru a životného prostredia.

Ak vás táto téma oslovila a máte nejaké otázky alebo nejasnosti, neváhajte nás kontaktovať: lucia.bolibruchova@zilina.sk, anna.kyselova@zilina.sk.

TRIEDENIE KUCHYNSKÉHO BIOODPADU

ROZMIESTNENIE KONTAJNEROV (AKTUALIZOVANÉ)

HÁJIK
- Korzo (3454/27)
- Petzvalova (3376/47)
- Dadanova (3385/1)
- Mateja Bela (3456/60)
- Slnečná terasa
- Kempelenova (4/G2)
- Kempelenova (7/9)
- Baničova (16)

HLINY
- Komenského (2229/41)
- Antona Bernoláka (vnútroblok 2203/10 – 206/A)
- Jozefa Cígera Hronského (oproti domu č. 2146/9)
- Antona Bernoláka (2181/50)
- Puškinova (13)
- Čajakova (9)
- Hečkova (2534/18)
- Ružová (32)
- Bajzova (27)
- Saleziánska (7, oproti Byttermu)
- Gabajova (9)
- Gabajova/Jarná (32)
- Jarná (2604/8)
- Suvorovova (14)
- Lichardova (2803/15)
- Lichardova (2801/1)
- Daxnerova (2726/1)
- Rajecká cesta (2788/1)
- Nešporova (11)

SOLINKY
- Javorová (3080/14)
- Gaštanová (3088/11)
- Smreková (3093/11)
- Limbová (15)
- Osiková (3212/15)
- Platanová (9)
- Zadný dielec (oproti domu č. 926 – slepá ul.)
- Borová (13)
- Jaseňová (4–12)
- Dubová (11)

POVAŽSKÝ CHLMEC
- Horská pri bývalom KD (pri tr. zbere)

BRODNO
- Zábrežná/Brodňanská (pri tr. zbere)

VLČINCE
- Karola Kmeťku (3165/7)
- Jána Vojtaššáka (3148/4)
- Námestie Ľudovíta Fullu (1665/3)
- Slovanská cesta/Nanterská (20)
- Slovanská cesta/Nanterská (2)
- B. S. Timravy (6)
- Dobšinského (22)
- Moskovská (5)
- Pittsburská (10)
- Bulharská (16)
- Varšavská (9)
- Fatranská (3100/3)
- Piešťanská (2991/8)
- Trnavská (1358/18)
- Gemerská (8043/9)
- Sv. Gorazda (4)
- Černovská (1670/6)
- Gerlachovská (3104/2)
- Kubínska
- Zvolenská

VRANIE
- Labutia/Vrania (pri lávke – pri tr. zbere)

BUDATÍN
- Biela (začiatok ulice – pri tr. zbere)
- Železničná/Estakáda (pri tr. zbere)

ZÁSTRANIE
- Na chotári (oproti domu č. 192 – pri tr. zbere)

BÁNOVÁ
- Riečna (dom č. 414/15)
- Lesná (38)

BÔRIK
- Cesta k Paľovej búde (8711/15B – pri tr. zbere)
- Andreja Žarnova (oproti tr. zberu)
- Svätoplukova (5)
- Tulipánová/Koceľova (pri tr. zbere)
- Oravská cesta (3050/4)

MOJŠOVA LÚČKA
- Šťuková/Pstruhová (pri tr. zbere)

ZÁVODIE
- Pod Hradiskom (koniec ulice – pri betónových zábranách)
- Cesta na štadión/pri ihrisku

STRÁŽOV
- Priehradná (2)

BYTČICA
- Pažite (518/37)
- Antona Bielka (124/31– pri tr. zbere)
- Bystrická (pri ihrisku – pri tr. zbere)
- Na stanicu (oproti domu č. 1019/29)

TRNOVÉ
- Horná Trnovská (obratisko autobusov)
- Magočovská (č. domu 411)
- Šibeničná (11)

ROSINKY
- Brezová (č. domu 58)

STARÉ MESTO
- Závodská cesta (2964/2)
- Tichá (17)
- Jesenského (1123/15)
- M. R. Štefánika (901/20)
- Moyzesova (58)
- Predmestská (1714/36)
- Hlboká cesta (1706/4 – pri tr. zbere)
- Jána Milca (749/60)
- Sad na Studničkách (1029/32)
- Na Sihoti (556/7)
- Pri Celulózke (1582/46)
- Veľká okružná (2–20)
- 1. mája (1015/6)
- Hollého (61)
- Hollého (12)
- Jána Reka (13)

ZÁDUBNIE
- Zádubanská (oproti Jednote – pri tr. zbere)

ŽILINSKÁ LEHOTA
- Skotňová (pri Jednote – pri tr. zbere)

Rozmiestnenie kontajnerov sa môže meniť. Viac informácií nájdete na www.zilina.sk.

Čo s odpadom?

KOMU A KDE MÔŽETE ODOVZDAŤ ODPAD?

Ak vašou činnosťou vznikol odpad (napr. vám zostal po stavebných úpravách drobný stavebný odpad) alebo máte odpad v držbe (napr. pokazila sa vám chladnička, ktorú už nechcete dať opraviť, no potrebujete sa jej zbaviť, pretože plánujete kúpiť novú), stávate sa v zmysle zákona o odpadoch držiteľom odpadu.

Ako držiteľ odpadu ste podľa zákona o odpadoch [§ 14 ods. 1 písm. e) zákona č. 79/2015 Z. z.] povinný odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa tohto zákona.

VÝNIMKA Z TEJTO POVINNOSTI SA UPLATŇUJE, IBA AK:

- odovzdávate elektroodpad distribútorovi do spätného zberu elektroodpadu (elektropredajňa – napr. Elektro Žilina),
- odovzdávate výrobcovi prenosné batérie v rámci spätného zberu použitých prenosných batérií (napr. ADM s. r. o.),
- odovzdávate výrobcovi prenosné batérie a akumulátory prostredníctvom zberu použitých batérií a akumulátorov (napr. ADM s. r. o.),
- odovzdávate výrobcovi použité automobilové batérie
- a akumulátory v rámci spätného zberu použitých automobilových batérií a akumulátorov alebo zberu použitých automobilových batérií a akumulátorov(napr. A-BER, s. r. o.),
- odovzdávate odpadovú pneumatiku distribútorovi pneumatík (napr. Pneumatiky Žilina).

ZBERNÝ DVOR NA JÁNOŠÍKOVEJ ULICI

je jedným zo zariadení oprávnených na zber komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

DO ZBERNÉHO DVORA NA JÁNOŠÍKOVEJ ULICI MÔŽETE AKO OBYVATEĽ MESTA ŽILINA (NIE PODNIKATEĽ) BEZPLATNE ODOVZDÁVAŤ TIETO DRUHY ODPADOV:

- vyradené elektrické a elektronické zariadenia,
- žiarivky a výbojky,
- autobatérie, monočlánky, akumulátory,
- druhotné suroviny (papier, sklo, PET fľaše, plastové fólie, TETRAPAK, kovové obaly),
- motorové, prevodové oleje, obaly z olejov,
- farby, lepidlá, obaly z farieb,
- veľkorozmerný odpad (nábytok, zariadenia, koberce atď.),
- drobný stavebný odpad (obklady, dlažby atď. do objemu 1 m).

Maximálna hmotnosť odpadu vrátane vozidla – do 5 ton!

PAMÄTAJTE, ŽE AKO DRŽITEĽ ODPADU SI MUSÍTE OVERIŤ, ČI OSOBA, KTOREJ ODPAD ODOVZDÁVATE, JE OPRÁVNENÁ NA NAKLADANIE S NÍM!

! Odovzdanie odpadu inej osobe ako osobe oprávnenej na nakladanie s odpadom (napr. pouliční zberači) sa považuje za porušenie zákona o odpadoch a v takom prípade hrozí dotyčnému pokuta od 1 200 eur do 120 000 eur.

Ako spoznám zamestnanca zberného dvora na Jánošíkovej ulici?

Zamestnanci zberného dvora na Jánošíkovej ulici sú identifikovateľní na základe pracovného odevu, reflexného odevu a visačky s menom a priezviskom pracovníka s označením zberovej spoločnosti T + T. Akákoľvek iná osoba v okolí zberného dvora na Jánošíkovej ulici, ktorá sa nepreukáže týmito identifikačnými znakmi, nie je zamestnancom zberného dvora T + T.

T+T

ČO KEĎ SOM SPÔSOBIL NEZÁKONNÉ UMIESTENIE ODPADU?

Nezákonné umiestnenie odpadu sa považuje za porušenie zákona o odpadoch. V prípade zistenia osoby zodpovednej za nezákonné umiestnenie odpadu je táto osoba povinná zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie tohto odpadu v súlade so zákonom o odpadoch na vlastné náklady; ak ide o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady, urobí tak výlučne prostredníctvom osoby, ktorá má na túto činnosť uzatvorenú zmluvu s obcou alebo prostredníctvom obce, ak túto činnosť obec zabezpečuje sama.

POPLATKY ZA ZBER A NAKLADANIE S ODPADMI

Vedeli ste, že nie každý zber odpadu je spoplatnený? Za čo vlastne platíme, pokiaľ ide o zber a nakladanie s odpadmi?

ZA ČO AKO OBČANIA PLATÍME:

- zmesový odpad (nevytriedená zložka odpadu) zbieraný do čiernych nádob, prípadne do vriec určených na zmesový odpad,
- objemný odpad,
- odpad z cintorína,
- odpad z čistenia ulíc,
- odpad z parkov a záhrad,
- bioodpad (hnedé nádoby na separovaný zber).

V rámci paušálneho (ročného) poplatku máme ako občania zabezpečené celkové nakladanie s odpadom. Nad rámec poplatku za smeti platíme na zbernom dvore za drobný stavebný odpad (obklady, dlažby atď.), ak jeho objem presahuje 1 m^3.
Pri triedení odpadu majme na pamäti, že každé správne triedenie znižuje skládkovaný odpad a chráni životného prostredie.

ZA ČO AKO OBČANIA NEPLATÍME:

1. Neplatíme za triedený odpad, lebo tieto náklady znášajú a zber zabezpečujú výrobcovia prostredníctvom OZV NATUR-PACK podľa týchto komodít:
- sklo (zelená nádoba alebo vrece s označením názvu a príslušnou farbou komodity),
- papier (modrá nádoba alebo vrece s označením názvu a príslušnou farbou komodity),
- plast (žltá nádoba alebo vrece s označením názvu a príslušnou farbou komodity),
- kov (červená nádoba alebo vrece s označením názvu a príslušnou farbou komodity),
- viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (oranžová nádoba alebo vrece s označením názvu a príslušnou farbou komodity).

2. Neplatíme za zber: prenosných batérií a akumulátorov, automobilových batérií a akumulátorov, elektroodpadu, textilu, pneumatík – odovzdanie zadarmo v pneuservisoch.

Mesto Žilina a OOCR Malá Fatra pripravili

HUDOBNÝ ADVENT ŽILINA 2021

Premiéra vždy o 20.00 hod.
YouTube Mesto Žilina, TV RAJ a TV Severka

28. 11. 2021
Štátny komorný orchester Žilina 2020

5. 12. 2021
Žltá čiara, Mestské divadlo Žilina

12. 12. 2021
Adventure Strings & Barbora Švidraňová

19. 12. 2021
Arzén

23. 12. 2021
Vianočný koncert pre mesto Žilina
Štátny komorný orchester Žilina

Všetky záznamy koncertov nájdete na YouTube kanáli Mesta Žilina.

OSOBNOSTI MESTA ŽILINA | 2022

Nominácie môžete posielať do 15. februára.

KATEGÓRIE:

- Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina
- Čestné občianstvo mesta Žilina
- Cena mesta Žilina

Nominačný list a súhlas so spracovaním osobných údajov nájdete na www.zilina.sk v sekcii Život v meste/O meste/Osobnosti mesta alebo vám ho poskytnú na Mestskom úrade v Žiline. Nominácie môžete posielať:
• poštou na adresu: Mestský úrad v Žiline, Námestie obetí komunizmu 1, 011 13 Žilina (na obálku napíšte heslo „OSOBNOSTI"),
• e-mailom na: osobnosti@zilina.sk.

Mesto Žilina

Žilina ONLINE

www.zilina.sk
mestozilina
Mesto Žilina
mobilná aplikácia Žilina
YouTube Mesto Žilina

RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA
ČÍSLO 12
ROČNÍK 3
ZADARMO
do každej schránky
www.zilina.sk
Mesto Žilina

Adresa redakcie: Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
Šéfredaktorka: Katarína Gazdíková
Redaktori: Erika Lašútová, Andrea Bialoňová, Vladimír Miškovčík, Kristína Šimurdová, Martina Brnčalová, Karol Zahatlan
Grafické spracovanie: Barbora Obertová
Fotografi: Dávid Mičuch, Dávid Lajmon
Jazykové korektúry: Jana Matuškovičová
Redakčná rada: Ján Ničík, zamestnanci MsÚ
Šírenie, rozmnožovanie textu, fotografií, grafov je možné len so súhlasom vydavateľa.
Distribuuje: Slovenská pošta, a. s.
Tlač: Polygrafické centrum, s. r. o.
Evidenčné číslo: EV 5837/19
ISSN 1339-8830
Vydáva: Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, tel.: 041/ 7063 111
IČO: 00 321 796
Náklad: 35 500 kusov
Periodicita: mesačník

PRAJEME VÁM

krásne a pokojné prežitie vianočných sviatkov v kruhu vašich blízkych. Do nového roka 2022 vám želáme pevné zdravie a veľa osobných i pracovných úspechov.

Mesto Žilina